

№ 080210016001452847

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-889-829-2017

2018 წელი

№ას-889-829-2017 ძ-----ე

23 თებერვალი,

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – ა----- ძ-----ე (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ვ----- ხ-----ე (მოსარჩელე)

**გასაჩივრებული განჩინება – ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 25 აპრილის განჩინება**

**კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და
ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა**

დავის საგანი – აუცილებელი გზით სარგებლობის უფლების დადგენა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. ვ----- ხ-----ემ (შემდგომში – მოსარჩელე ან მოწინააღმდეგე მხარე) სარჩელი აღძრა სასამართლოში ა----- ძ-----ის (შემდგომში – მოპასუხე აპელანტი ან კასატორი) მიმართ ქ.ქუთაისში, დ.თ-----ის მე-2 შესახვევის #2^ა-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლთან დ.თ-----ის მე-2 შესახვევიდან აუცილებელი გზის გამოყოფის მოთხოვნით.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: ქუთაისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის 1984 წლის 11 ივლისის #13.29.385 გადაწყვეტილებით მოსარჩელეს გამოეყო 600 კვ.მ მიწის ნაკვეთი საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად. მოსარჩელემ მითითებულ ნაკვეთზე ააშენა სახლი და ამჟამად ცხოვრობს ოჯახთან ერთად. სახლთან მისასვლელი გზა (შესახვევი) იყო საერთო სარგებლობის, რომელიც საკუთრებაში დაირეგისტრირა მოპასუხემ და აპირებს ჭიშკრის განთავსებას, რითაც მოსარჩელეს მოუსპობს მისასვლელ აუცილებელ კავშირს საჯარო გზასთან, რადგანაც მას სხვა მისასვლელი არ გააჩნია და არც ადრე გააჩნდა.

2. მოპასუხის პოზიცია:

მოთხოვნის გამომრიცხველი შესაგებლით მოპასუხემ არ ცნო სარჩელი და განმარტა, რომ მოსარჩელის საკუთრებაში რიცხული მიწის ნაკვეთი და საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს ქ.ქუთაისში, დ.თ-----ის ქ#36-ში (ყოფილი კ-----ის ქ#28^ა) და თავდაპირველად მას გააჩნდა შესასვლელი არა დ.თ-----ის მე-2 შესახვევიდან, არამედ დ.თ-----ის ცენტრალური ქუჩიდან. მან მიწის ნაკვეთის ნაწილი გაასხვისა მესამე პირებზე, ხოლო სადავო მიწა 1955 წლიდან ირიცხება მოპასუხის საკუთრებად და ის საერთო სარგებლობის არასოდეს ყოფილა.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 27 დეკემბრის გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, მოსარჩელეს მიეცა უფლება, თავის საკუთრებამდე (ს/კ #03.03.24.1--) მისასვლელად ისარგებლოს მოპასუხის საკუთრებაში რეგისტრირებული #03.03.24.1-- მიწის ნაკვეთის გავლით.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოპასუხემ და მოითხოვა მისი გაუქმება.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა

პალატის 2017 წლის 25 აპრილის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა, საკასაციო საჩივრის საფუძვლები და მიიჩნევს, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების ფაქტობრივი დასაბუთება:

1.1. ქვემდგომი სასამართლოს მიერ დადგენილი გარემოებები და მათი სავალდებულობა წინამდებარე განჩინების მიმართ:

წინამდებარე განჩინების მიმართ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული (სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება)) სავალდებულო ძალა გააჩნია სააპელაციო პალატის მიერ დადგენილ იმ ფაქტობრივ გარემოებებს, რომელთა წინააღმდეგაც კასატორს არ მიუთითებია იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება, კერძოდ:

1.1.1. მოსარჩელეს ეკუთვნის #03.03.24.1-- საკადასტრო კოდის მქონე მიწის ნაკვეთი, რომელიც მთლიანად გარემოცულია სხვა პირთა კუთვნილი ნაკვეთებით და კავშირი საჯარო გზებთან და კომუნიკაციებთან არ აქვს;

1.1.2. საჯარო კომუნიკაციებთან დასაკავშირებლად მოსარჩელე მრავალი წელია სარგებლობს მოპასუხის კუთვნილი #03.03.24.1-- საკადასტრო კოდის მქონე უძრავი ქონებით. საქმის მასალების თანახმად, სხვაგვარად საჯარო გზებთან და კომუნიკაციებთან მოსარჩელის კუთვნილი ნაკვეთის დაკავშირება შეუძლებელია. აპელანტს არც კი მიუთითებია, თუ კერძო საკუთრებაში არსებული ნაკვეთების გავლის

გარეშე, სხვა რა გზით შეეძლო მოსარჩელეს კუთვნილ ნაკვეთში მოხვედრა;

1.2.3. მოპასუხემ ვერ დაამტკიცა მის მიერ მითითებული გარემოება იმის თაობაზე, რომ საჯარო გზებთან არსებული დაკავშირება თავისივე თვითნებური ქმედებით გააუქმა მოსარჩელემ. მოსარჩელის თვითნებურ ქმედებად მოპასუხე მიიჩნევს დაახლოებით 30-40 წლის წინ, 1970-იან წლებში მომხდარ ფაქტს, რა დროსაც, მისი თქმით, მოსარჩელემ კუთვნილი ნაკვეთის ნაწილი გაასხვისა, თუმცა, გარდა შესაბამისი მტკიცებულებების წარუდგენლობისა, საგულისხმოა, რომ 1970-იან წლებში მიწა მხოლოდ სახელმწიფოს ეკუთვნოდა და მასზე რაიმე სახის გარიგების დადება არ დაიშვებოდა, შესაბამისად, მოსარჩელე საჯარო გზებთან არსებულ დაკავშირებას ვერანაირად გააუქმებდა.

1.2. საკასაციო განაცხადის მოცულობა და კასატორის პრეტენზიები (საკასაციო განხილვის ფარგლებში):

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 404-ე მუხლის პირველი ნაწილის დისპოზიციიდან გამომდინარე (საკასაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას საკასაციო საჩივრის ფარგლებში. საკასაციო სასამართლოს არ შეუძლია თავისი ინიციატივით შეამოწმოს საპროცესო დარღვევები, გარდა 396-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტში მითითებული ფაქტებისა), საკასაციო პალატის შეფასების საგანი იქნება კასატორის შემდეგი შედავებების საფუძვლიანობა:

1.2.1. სასამართლომ დაარღვია საქმის გადაწყვეტისათვის სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით დადგენილი მნიშვნელოვანი პრინციპები. დავის გადაწყვეტა დიდწილად დამოკიდებულია მხარეთა მიერ წარდგენილ მტკიცებულებებზე. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელის მხრიდან არ ყოფილა წარდგენილი არცერთი მტკიცებულება, რაც აუცილებელი გზის დადგენისათვის არის კანონით გათვალისწინებული;

1.2.2. სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტები და მათი სამართლებრივი შეფასება, თუმცა, არასწორად განმარტა სამოქალაქო კოდექსის 180-ე მუხლი. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მოსარჩელემ თვითნებური მოქმედებით გამოიწვია სახლთან მისასვლელი აუცილებელი გზის ჩაკეტვა, რაზეც საუბარია ხსენებული ნორმის მე-2 ნაწილში;

1.2.3. სააპელაციო პალატამ თავადაც აღნიშნა, რომ სასარჩელო მოთხოვნა ზოგადი ხასიათის იყო, თუმცა, ახსნა-განმარტებისას მოსარჩელემ დააზუსტა იგი. აღნიშნულით დაირღვა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3, მე-4 და მე-5 მუხლების მოთხოვნები, რადგანაც სასამართლომ თავად დააკონკრეტა გაუმართავი,

დაუზუსტებელი სასარჩელო მოთხოვნა;

1.2.4. სასამართლომ ის ფაქტი, რომ მოსარჩელეს არ აქვს გზა, დაამყარა საპროცესო დარღვევით საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებაზე – საჯარო რეესტრის გადაწყვეტილებაზე, გარდა ამისა, სასამართლომ სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძვლად გამოიყენა ადგილზე დათვალიერების ოქმი. ამგვარი მიდგომა არღვევს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე და 105-ე მუხლების მოთხოვნებს;

1.2.5. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მხარეთა მიწის ნაკვეთებს შორის არის თავისუფალი, დაურეგისტრირებული მიწა, რომელიც ქ.ქუთაისის თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაა, რის გამოც საქმეში ჩაბმული უნდა ყოფილიყო თვითმმართველი ერთეული. მოსარჩელე მოპასუხის მიწის გავლით ვერ მივა სახლამდე თუ არ გაიარა სწორედ ხსენებული, დაურეგისტრირებული მიწის ზოლი.

1.3. საკასაციო პალატის შეფასებები და სამართლებრივი დასკვნები:

საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის პრეტენზიებს და მიიჩნევს, რომ არ არსებობს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით გათვალისწინებული წინაპირობები. საკასაციო პალატა განმარტავს შემდეგს:

1.3.1. წინამდებარე დავაზე სარჩელის საგანს წარმოადგენს მიწის ნაკვეთთან მისასვლელი აუცილებელი გზით სარგებლობის უფლების მოსარჩელისათვის მინიჭება, რომლის მარეგულირებელ მატერიალურ-სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს სამოქალაქო კოდექსის 180-ე მუხლი. ნორმის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ მიწის ნაკვეთს არა აქვს ჯეროვანი გამოყენებისათვის აუცილებელი კავშირი საჯარო გზებთან, ელექტრო, ნავთობის, გაზისა და წყალმომარაგების ქსელთან, მაშინ მესაკუთრეს შეუძლია, მეზობელს მოსთხოვოს, რომ მან ითმინოს მისი მიწის ნაკვეთის გამოყენება ამგვარი აუცილებელი კავშირის უზრუნველსაყოფად. იმ მეზობლებს, რომელთა ნაკვეთზედაც გადის აუცილებელი გზა ან გაყვანილობა, უნდა მიეცეთ შესაბამისი კომპენსაცია, რომელიც, მხარეთა შეთანხმებით, შეიძლება ერთჯერადი გადახდით გამოიხატოს. დასახელებული ნორმით წესრიგდება სამეზობლო თემის ვალდებულება, რაც წარმოადგენს საკუთრების კანონისმიერი ბოჭვის სამართლებრივ მექანიზმს. ამ ნორმით გათვალისწინებული ბოჭვის უფლების ამ ხარისხით გამოყენება განპირობებული უნდა იყოს ისეთი ობიექტური ფაქტორებით, რომლის არსებობის შემთხვევაში პრაქტიკულად შეუძლებელია მესაკუთრის მიერ თავის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთის ჯეროვანი გამოყენება მეზობელი მიწის ნაკვეთით სარგებლობის გარეშე. მნიშვნელოვანია

აღინიშნოს, რომ ამ კაშირის არსებობა არ არის დამოკიდებული სუბიექტურ მიზანშეწონილობასა და არჩევანზე, არამედ ობიექტურად არსებულ ისეთ ფაქტობრივ გარემოებებზე, რომლებიც უთითებენ აუცილებელ, უალტერნატივო კავშირზე საჯარო გზებთან და ა.შ. ამდენად, სამოქალაქო კოდექსის 180-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევა კანონისმიერი ბოჭვის ამსახველ ისეთ დანაწესს წარმოადგენს, როდესაც მხოლოდ აუცილებლობა, ობიექტური გარემოება წარმოშობს სხვისი ნივთით სარგებლობის უალტერნატივო წინაპირობას. სხვისი საკუთრებით სარგებლობის უფლების მხოლოდ ამგვარ შემთხვევებში დადგენა განპირობებულია საქართველოს კონსტიტუციითა და სამოქალაქო კოდექსით აღიარებული საკუთრების უფლების თავისუფლებით, რომლის შეზღუდვა დაშვებულია მხოლოდ აუცილებელი ბოჭვის ფარგლებში (**იხ. სუსგ №ას-102-100-2011, 24 მაისი, 2011 წელი**).

1.3.2. განსახილველ შემთხვევაში, დადგენილია და არც კასატორი ხდის სადავოდ იმ გარემოებას, რომ მოსარჩელეს მართლაც არ გააჩნია ჯეროვანი კავშირი საჯარო გზებთან, ამ გარემოებას კასატორი უპირისპირებს თავად მოსარჩელის, როგორც მესაკუთრის თვითნებურ მოქმედებას და მიიჩნევს, რომ ეს გარემოება მოთხოვნის დამფუძნებელი ნორმის მე-2 ნაწილიდან გამომდინარე, აფერხებს სარჩელს (სკ-ის 180.2. მუხლის თანახმად, აუცილებელი გზის ან გაყვანილობის თმენის ვალდებულება არ წარმოიშობა, თუკი უკვე არსებული დაკავშირება მიწის ნაკვეთისა გაუქმდა მესაკუთრის თვითნებური მოქმედებით), თუმცა, საკასაციო პალატა არ იზიარებს მას და განმარტავს, რომ ხსენებული ნორმა წარმოადგენს იმ მესაკუთრის შესაგებელს, რომლის მიწის ნაკვეთის აუცილებელი გზით დატვირთვაც სურს მეზობელი ნაკვეთის მესაკუთრეს. ასეთ შემთხვევაში, მტკიცება იმისა, რომ საჯარო გზასთან ჯეროვანი კავშირი მესაკუთრის თვითნებურმა მოქმედებამ განაპირობა, ეკისრება მოპასუხეს, თანახმად სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლისა. უდავოა, რომ მითითებული გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულება მოპასუხეს არ წარუდგენია, ამასთანავე, გასაზიარებელია სააპელაციო პალატის დასკვნა იმის თაობაზე, რომ მოპასუხის მიერ მითითებულ პერიოდში მიწა სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენდა და მას მოსარჩელე ვერ განკარგავდა. მიწის ნაკვეთის სარგებლობაში გადაცემის წესს არეგულირებდა იმ დროს მოქმედი მიწის შესახებ კანონმდებლობა, რომლის საფუძვლების მე-3 მუხლის თანახმად, მოქალაქეს მიწის ნაკვეთი სარგებლობაში გადაეცემოდა ამ საფუძვლებისა და მოკავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ამ საფუძვლების მე-20 მუხლის თანახმად,

მოქალაქეს უფლება ჰქონდა, საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისათვის მიეღო მფლობელობაში მიწის ნაკვეთი და ესარგებლა ამ მიწის ნაკვეთით სიცოცხლის ბოლომდე მემკვიდრეობით გადაცემის უფლებით. შენობა-ნაგებობაზე საკუთრების უფლების გადაცემით გადადიოდა, ასევე მიწის ნაკვეთზე მფლობელობის უფლება (საფუძვლების მე-10 მუხლი). ამასთან ერთად, მიწის მფლობელებს ჰქონდათ მათ მფლობელობაში არსებული მიწის ნაკვეთისა ან მისი ნაწილის მხოლოდ დროებით სარგებლობაში გადაცემის უფლება კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში და წესით (საფუძვლების მე-16 მუხლის მე-7 ქვეპუნქტი), ხოლო ამავე ნორმატიული აქტის 53-ე მუხლი ითვალისწინებდა უკანონო გარიგებების დადებისას პასუხისმგებლობას, რომლის თანახმად ბათილია მიწის ნაკვეთების თაობაზე დადებული ნასყიდობის, გაცვლის, ჩუქების, გირავნობის ხელშეკრულებები. ასევე, გასათვალისწინებელია იმ დროს მოქმედი საქართველოს მიწის კოდექსის 151-ე მუხლი, რომლის თანახმად მიწის ნაკვეთების ყიდვა-გაყიდვა, დაგირავება, ანდერძით დატოვება, ჩუქება, იჯარით გაცემა, თვითნებური გაცვლა და სხვა გარიგებანი, რომლებიც აშკარა თუ ფარული ფორმით არღვევს მიწაზე სახელმწიფო საკუთრების უფლებას, ბათილია. შესაბამისად, სადავო პერიოდში მოქმედი მიწის შესახებ კანონმდებლობის თანახმად, მიწის მფლობელს უფლება ჰქონდა, მხოლოდ დროებით სარგებლობაში გადაეცა მიწის ნაკვეთი, ისიც კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში და წესით, წინააღმდეგ შემთხვევაში, გარიგება იყო ბათილი.

1.3.3. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის შედავებას სასამართლოს მხრიდან საპროცესო პრინციპების დარღვევის თაობაზე და განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 178-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, კანონის იმპერატიულ მოთხოვნას წარმოადგენს მოსარჩელის მხრიდან სარჩელში საკუთარი მოთხოვნის მითითება, ამავე კოდექსის 83-ე მუხლი კი, ადგენს მხარეთა საროცესო უფლებების ჩამონათვალს და ნორმის მე-4 ნაწილის თანახმად, სარჩელის შეცვლად არ ჩაითვლება მოსარჩელის მიერ სარჩელში მითითებული გარემოებების დაზუსტება, დაკონკრეტება და დამატება, აგრეთვე, სასარჩელო მოთხოვნების ოდენობის შემცირება, ან ერთი ნივთის ნაცვლად, მეორე ნივთის მიკუთვნება მისთვის, ანდა ამ ნივთის ღირებულების ანაზღაურება. დასახელებული ნორმების ანალიზის საფუძველზე, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოსარჩელემ სარჩელში უდავოდ ასახა საკუთარი მოთხოვნა, რომელიც კასატორის მიერ საკუთრებად აღრიცხულ მიწის ნაკვეთზე გავლას, ამ მიწის ნაკვეთის აუცილებელი გზის უფლებით დატვირთვას შეეხება, შესაბამისად,

სასამართლოს მხრიდან სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3-მე-5 მუხლების მოთხოვნათა დარღვევას ადგილი არ ჰქონია, ისევე, როგორც ვერ იქნება გაიზიარებული კასატორის პოზიცია მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილებისა (სსსკ-ის 102-ე მუხლი) და მტკიცებულებათა კვლევის სტანდარტის (სსსკ-ის 105-ე მუხლი) დარღვევის თაობაზე. მართალია, სარჩელს არ ერთვის ექსპერტიზის დასკვნა იმის თაობაზე, რომ მოსარჩელეს არ გააჩნია ჯეროვანი კავშირი საჯარო გზებთან და არც სასამართლოს მიერ დანიშნული ექსპერტიზა იქნა ჩატარებული, თუმცა ეს ფაქტი ვერ აქარწყლებს მოსარჩელის მიერ მითითებულ გარემოებას, რომ მას სხვა მისასვლელი არ გააჩნია, კერძოდ, საქმეში წარმოდგენილი ნახაზებით, ასევე, საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული მონაცემებითა და ადგილზე დათვალიერების ოქმით (სსსკ-ის 120-ე და 122-ე მუხლების თანახმად, სასამართლოს, მხარეთა მოთხოვნით ან თავისი ინიციატივით, შეუძლია, დაადგინოს იმ ნივთიერი და წერილობითი მტკიცებულებების ადგილზე დათვალიერება და გამოკვლევა, რომელთა წარდგენაც სასამართლოში ამა თუ იმ მიზეზის გამო შეუძლებელია. ადგილზე დათვალიერებას აწარმოებს საქმის განმხილველი მოსამართლე. თუ საქმეს სასამართლოს კოლეგიური შემადგენლობა იხილავს, ადგილზე დათვალიერების მოვალეობა, ამ სასამართლოს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, შეიძლება დაეკისროს მის ერთ-ერთ წევრს. ფაქტების კონსტატაციის მიზნით ადგილზე დათვალიერების ჩატარება სასამართლომ შეიძლება, დაავალოს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – აღსრულების ეროვნულ ბიუროს) დგინდება სადავო გარემოება. ამასთანავე, პალატა ნაწილობრივ იზიარებს კასატორის შედავებას, რომ სასამართლომ არასწორად იხელმძღვანელა საჯარო რეესტრის გადაწყვეტილებით, რადგანაც ეს დოკუმენტი მიღებულია 2016 წლის 10 ოქტომბერს, ხოლო იგი სასამართლოში წარდგენილია მთავარ სხდომაზე, 2016 წლის 16 დეკემბერს იმგვარად, რომ არც დოკუმენტის საქმისათვის დართვის შესახებ შუამდგომლობა და არც საოქმო განჩინება არ შეიცავს დასაბუთებას მტკიცებულების საპატიო მიზეზით წარდგენის თაობაზე (სსსკ-ის 215.3 და 219.1 მუხლები), მიუხედავად ამისა, პალატა მიიჩნევს, რომ ხსენებულ საპროცესო დარღვევას არასწორი გადაწყვეტილების გამოტანა არ მოჰყოლია (სსსკ-ის 393.3 მუხლი), რამდენადაც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, სადავო ფაქტობრივი გარემოება დასტურდება საქმეში არსებული მტკიცებულებების ერთობლიობით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებიდან გამომდინარე კი, სასამართლოსათვის არავითარ მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა. სასამართლო

აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ.

1.3.4. საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის შედავებას თავისუფალი მიწის ნაკვეთის არსებობის თაობაზე და განმარტავს, რომ ამ მიწის ნაკვეთზე უფლება ქვემდგომ სასამართლოებს არ დაუდგენიათ, შესაბამისად, თვითმმართველი ერთეულის უფლებებს გადაწყვეტილება არ შეეხება, თუმცა, საპირისპირო ვითარებაშიც კი, ამ პრეტენზიის წარდგენის შესაძლებლობას, შესაბამისი საპროცესო წინაპირობების დაცვის შემთხვევაში, არ კარგავს თვითმმართველი ერთეული, რაც შეეხება კასატორს, მისი ხსენებული მოსაზრება შემოიფარგლება მხოლოდ იმაზე მითითებით, რომ სასამართლოს დავაში უნდა ჩაება მესამე პირი, ხოლო რაიმე მითითებას, რაც მის უფლებრივ მდგომარეობას გააუმჯობესებდა საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს, შესაბამისად, ხსენებული პრეტენზია უსაფუძვლოა და არ ექვემდებარება გაზიარებას.

1.4. გასაჩივრებული განჩინების უცვლელად დატოვების სამართლებრივი დასაბუთება:

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატა ეთანხმება გასაჩივრებული განჩინების შეფასებებსა და დასკვნებს, რომლის წინააღმდეგაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით განსაზღვრული შედავება არ ყოფილა წარმოდგენილი კასატორის მხრიდან. ამავე კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ:

- ა) კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი;
- ბ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა;
- გ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას.

2. სასამართლო ხარჯები:

რადგანაც წინამდებარე განჩინებით კასატორის მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა, არ არსებობს პროცესის ხარჯების მხარეთა შორის განაწილების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლით განსაზღვრული წინაპირობები, ხოლო, ამავე კოდექსის 55-ე მუხლის შესაბამისად, კასატორის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი უნდა დარჩეს ბიუჯეტში.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 55-ე, 410-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ა----- ძ-----ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 25 აპრილის განჩინება დარჩეს უცვლელად.
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავიძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი